

ЗЕЛЕНІ ДАХИ КИЄВА: ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ ТА УРБАНІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

*Колесніченко О. В., доктор біологічних наук,
Яценко Я. В., здобувач¹*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
yatsenko_ya@nubip.edu.ua*

Зміни клімату, що характеризуються коливаннями температури та опадів, становить значний виклик ХХІ століття. Для вирішення цієї проблеми необхідно розуміти наслідки коливань температури та опадів для міст, оскільки очікується збільшення витрат на підтримку інфраструктури мегаполісів. Рішення, що базуються на природі, відіграють певну роль у сприянні сталому розвитку міст шляхом підвищення якості навколишнього середовища та покращення добробуту людей. Запровадження інноваційних рішень та розбудова об'єктів зеленої інфраструктури в містах покликані сприяти зменшенню рівня забруднення навколишнього середовища [1].

Зелені дахи, або сади на штучних основах (СШО) є одним із таких рішень, що запропоновані для мінімізації негативного впливу на громади. Такі об'єкти є прикладом використання сучасних архітектурних рішень, за яких на дахах споруд (житлових будинків, громадських установ, комерційних об'єктів) розміщують рослини. Такі сади класифікують на інтенсивні, проектування та спорудження яких вимагає застосування складних інженерних рішень, але надає можливості культивування деревних й чагарникових рослин, створення інфраструктурних елементів та екстенсивні, де культивованій трав'яній покрив забезпечує мінімальне навантаження й використання [1, 2].

Багатокомпонентні рослинні угруповання СШО, імітуючи природні екосистеми, відіграють певну роль в управлінні дощовою водою шляхом її поглинання та утримання, сприяють пом'якшенню екологічних проблем урбосередовища, забезпечують різноманітні екосистемні послуги. СШО сприяють пом'якшенню ефекту «теплових островів» через охолодження повітря й поглинання рослинами певної кількості тепла [2].

У контексті Києва, мегаполіса зі щільною забудовою, інтенсивним автомобільним трафіком та недостатністю зелених зон, СШО частково відшкодовують втрати природних ресурсів і

¹ Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор О.В. Колесніченко

генерують нові зони для відпочинку. Практика створення СШО різних типів є популярною з початку 2000-х років, а їх більша частина є перевагою елітних житлових комплексів або офісних центрів, куди вільний доступ киян і гостей столиці обмежено [3].

На сьогодні, за даними відкритих джерел та звітів Київської міської державної адміністрації, точна кількість СШО в Києві не зафіксована [4]. Нами здійснено приблизну оцінку кількості цих об'єктів з огляду на наявні проєкти та ініціативи (табл.). Виявлено, що орієнтовна кількість СШО м. Києва становила 71 об'єкт, площа поверхні яких сягала 50000 м². Зауважимо, що площа дахів будівель м. Києва становить (орієнтовно) – 57 км² [3].

Табл. Співвідношення площ СШО до загальної площі дахів будинків в м. Києві

Типи СШО	Площа	
	га	% від загальної площі дахів
Зелені дахи	1,75	0,000310
Озеленені тераси	1,05	0,000180
Вертикальні сади	0,73	0,000012
Інші типи (дощові сади, міські городи)	1,47	0,000250
Разом	5,00	0,000870

Аналізуючи отримані дані щодо СШО м. Києва можна дійти висновку, що їх розбудова та впровадження перебувають на початковому етапі. Попри існування близько 71 об'єкта із загальною площею СШО близько 5 га, ця цифра становить лише 0,00087 % загальної площі дахів у місті. Найбільшу частку серед СШО займають зелені дахи, однак і вони охоплюють менше ніж 0,001 % сумарної дахової площі. Ці дані свідчать про суттєвий нереалізований потенціал міського середовища Києва щодо інтеграції елементів зеленої інфраструктури. Отже, для досягнення сталого розвитку та покращення екологічної ситуації доцільним є впровадження СШО в архітектурну практику міста Києва.

Список використаних джерел

1. Герасимчук, Л. О., Валерко, Р. А. & Весельський, О. О. (2024). Переваги зелених дахів та їх розрахунок. *Аграрні інновації*, 23, 48-57. <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.23.7>.
2. Mihalakakou, G., Souliotis, M., Papadaki, M., Menounou, P., ... Giannakopoulos, E. (2023). Green roofs as a nature-based solution for improving urban sustainability: progress and perspectives. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, (180), 113306. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2023.113306>.
3. *Звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2024–2026 роки за січень–березень 2024 року*. Вилучено з https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/22/2024/5/13/zvit_1_kv_2024.pdf?utm_source=chatgpt.com.
4. *Парки та зелені зони*. Вилучено з <https://surl.li/djiowk>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025